

Босна и Херцеговина
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД
Број: 13 0 У 003780 16 Увп
Бањалука, 28.8.2018. године

Врховни суд Републике Српске, у вијећу састављеном од судија Весне Антонић предсједника вијећа, те Страхиње Ђурковића и Свјетлане Кнежевић чланова вијећа, уз учешће Душке Мутић као записничара, у управном спору по тужби И. Б. из Т., Б. В., кога заступа пуномоћник Р. Ј., адвокат из Д., (у даљем тексту: тужилац), против рјешења број ... од 30.7.2015. године тужене Управе ..., у предмету провођења рјешења о успостављању правног јединства земљишта и зграде, одлучујући о захтјеву тужиоца за ванредно преиспитивање пресуде Окружног суда у Добоју број 13 0 У 003780 15 У од 12.02.2016. године, на нејавној сједници вијећа одржаној 28.8.2018. године, донио је

ПРЕСУДУ

Захтјев се уважава, пресуда Окружног суда у Добоју број 13 0 У 003780 15 У од 12.02.2016. године се преиначавља, тако да се тужба уважава и оспорени акт поништава.

Обавезује се тужена да тужиоцу надокнади трошкове поступка у износу од 750,00 КМ, у року од 30 дана од дана пријема ове пресуде, под пријетњом принудног извршења.

Образложење

Побијаном пресудом (ставом 1. изреке) одбијена је тужба против оспореног акта, којим је одбијена жалба тужиоца изјављена против рјешења Управе..., Подручна јединица Т. број ... од 08.5.2015. године. Тим рјешењем ставом 1. диспозитива дозвољен је отпис из А листа зк. ул. бр.... к.о. СП В., парцела к.ч. ..., зв. „Луг“ њива, површине 17 м² и к.ч. ... зв. „Луг“, површине ... м², друштвена својина са правом коришћења тужиоца И. Б. са 1/1 дијела, те припис истих у А лист зк.ул. бр. ... к.о. СП В., као својина М. В. са 1/1 дијела, а на основу рјешења Управе...Подручна јединица Т. број ... од 10.7.2014. године. Ставом 2. изреке тужилац је одбијен са захтјевом за накнаду трошкова управног спора, а ставом 3. изреке пресуде тужилац је ослобођен плаћања трошкова управног спора.

Одбијање тужбе суд је образложио прихватањем разлога из оспореног акта да је промјена у земљишној књизи извршена на основу правноснажног рјешења Подручне јединице Т. број ... од 10.7.2014. године, а које рјешење је донесено позивом на одредбу члана 330. Закона о стварним правима („Сл. гласник РС“ број, 124/08, 3/09, 58/09, 95/11 и 60/15 – у даљем тексту ЗСП), уз напомену да не стоје наводи тужбе да наведено рјешење није коначно, јер је рјешењем тужене број ... од 03.10.2014. године одбијена жалба тужиоца, а пресудом Окружног суда Добој број 13 0 У 003242 14 У од 27.02.2015. године је одбијена тужба. Истина, против те пресуде тужилац је поднио захтјев за ванредно преиспитивање о којем још није одлучено, али подношење ванредног правног

лијека, по ставу нижестепеног суда, не спречава провођење правноснажне одлуке органа управе, па се приговори тужбе истакнути у том правцу одбијају као неосновани.

Благовремено поднесеним захтјевом за ванредно преиспитивање те пресуде (у даљем тексту: захтјев), тужилац побија њену законитост због повреде прописа о поступку које су од утицаја на рјешавање ствари, те повреде материјалног права. Истиче да М. В. жели да прошири двориште на терет земљишта тужиоца, а што подржавају органи управе, иако за то земљиште није плаћена накнада. Наводи да је против пресуде нижестепеног суда број 13 0 У 003242 14 У од 27.02.2015. године, на коју се позива нижестепени суд, поднио захтјев за ванредно преиспитивање Врховном суду Републике Српске о којем још није одлучено, а од исхода тог захтјева зависи исход свих тужби и захтјева. Напомиње да правну битку води од 2001. године па све до данас, да је 2014. године било донесено рјешење у његову корист, али је по тужби М. В. од стране Окружног суда Добој поништено, па је и против те пресуде поднијет захтјев за ванредно преиспитивање. Предлаже да се захтјев уважи, побијана пресуда укине, а он ослободи плаћања судске таксе на захтјев.

Тужена је доставила списе предметне управне ствари и одговор на захтјев у којем истиче да остаје код навода датих у образложењу оспореног акта.

М. В., заинтересовано лице у овом управном спору, није дао одговор на захтјев.

Размотривши захтјев, одговор на захтјев, побијану пресуду, те остале прилоге у списима предмета, на основу одредбе члана 39. Закона о управним споровима („Сл. гласник РС“ број 109/05 и 63/11 - у даљем тексту: ЗУС), овај суд је одлучио као у изреци пресуде из следећих разлога:

Из података списка произлази да је Подручна једница Т. по службеној дужности донијела рјешење број ... од 08.5.2015. године којим се дозвољава отпис парцела к.ч. ..., зв. „Луг“ њива, површине 17 м² и к.ч. ..., зв. „Луг“ њива, површине ... м² уписане у зк. ул. бр. ... к.о. С.П. В., као друштвена својина са правом коришћења тужиоца Илије Бркића са 1/1 дијела и врши припис у зк. ул. бр. ... к.о. С.П. В., као својина М. В., сина Б. са 1/1 дијела. Оспореним актом одбијена је жалба, а побијаном пресудом је одбијена тужба и одржан на снази оспорени акт.

Побијана пресуда није правилна.

Стоји чињеница да је тачком 1. диспозитива рјешења Подручна једница Т. број ... од 10.7.2014. године успостављено правно јединство земљишта и зграде на парцелама, између осталих, и к.ч. ... зв. „Луг“ њива, површине ... м² и к.ч. ... зв. „Луг“ њива, површине ... м², а таквом 2. диспозитива тог рјешења је одређено да ће се након правноснажности рјешења извршити провођење промјене у катастарском оперативу и земљишној књизи у корист В. (Б.) М. 1/1 дијела. Тачком 3. диспозитива тог рјешења је одређено да ће се накнада за предметно земљиште одредити по правноснажности рјешења. Против тог рјешења тужилац је изјавио жалбу, коју је тужена рјешењем број ... од 03.10.2014. године одбила. Против тог рјешења тужилац је покренуо управни спор па је нижестепени суд пресудом број 13 0 У 003242 14 У од 27.02.2015. године одбио тужбу, уз образложење да је првостепено рјешење од 10.7.2014. године постало правноснажно и да чињеница што је против те пресуде поднијет захтјев за ванредно преиспитивање није од утицаја за рјешење предметне управне ствари.

У међувремену Врховни суд Републике Српске је донио пресуду број 13 0 У 003242 15 Увп од 14.6.2018. године, којом је уважио захтјев тужиоца, преиначио пресуду нижестепеног суда број 13 0 У 003242 14 У од 27.02.2015. године и поништио акт тужене број 21.05/474-157/14 од 03.10.2014.године, па рјешење Подручне јединице Т. број ... од 10.7.2014.године није коначно и не представља више правни основ за доношење првостепеног рјешења Подручне јединице Т. број ... од 08.5.2015. године за провођење промјене у земљишној књизи.

Треба указати да је још прије доношења ове пресуде Врховног суда РС од 14.6.2018. године, Врховни суд РС донио пресуду број 13 0 У 003276 15 Увп од 22.11.2017.године којом је одбио захтјев тужиоца изјављен против пресуде нижестепеног суда број 13 0 У 003276 14 У од 30.01.2015.године, а којом је била уважена тужба М. В. и поништен акт тужене број .. од 16.10.2014. године (коју помиње тужилац у захтјеву), а којим су биле одбијене жалбе М. В. и О. Т., изјављене против рјешења Подручне јединице Т. број ... од 23.4.2014.г одине. У образложењу те пресуде Врховни суд РС је подржао став из пресуде нижестепеног суда број 13 0 У 003276 од 13.01.2015. године да се у спису тужене затичу два рјешења: једно од 23.4.2014. године донијето по захтјеву тужиоца И. Б. на основу члана 325. ЗСП којим је извршено претварање права коришћења у право својине тужиоца И. Б. а и друго од 10.7.2014. године по захтјеву заинтересованог лица М. В. донијето на основу члана 330. ЗСП којим се врши успостављање правног јединства земљишта и зграде у корист заинтересованог лица, В. М., а на истим парцелама (к.ч... и к.ч....), па да не могу истовремено егзистирати два рјешења о истом питању (чињеничном супстрату), а по два различита правна основа.

Из чињеничног утврђења произлази да је тужилац Подручној јединици Т. прије подношења захтјева заинтересованог лица – М. В., за успостављање правног јединства по члану 330. ЗСП поднио захтјев за претварање права коришћења у право својине по члану 325. ЗСП, па ће првостепени орган тужене прво одлучити о захтјеву тужиоца за претварање права коришћења у право својине, будући да је тужилац уписан са правом коришћења у земљишно-књижној евиденцији, јер доношење рјешења по члану 325. ЗСП је декларативног карактера, с обзиром да је по сили закона (*ex lege*), ступањем на снагу ЗСП (04.01.2009.године), извршено претварање права коришћења (сва три облика) у право својине уписаног носиоца тог права. Након тога ће одлучити о захтјеву заинтересованог лица М. В. о успостављању правног јединства земљишта и зграде водећи рачуна, да ли постоје услови за удовољавање таквом захтјеву или ће захтјев заинтересованог лица бити ријешен на други начин (споразумом странака, купопродајом или сл.).

Дакле, у ситуацији када су захтјеве за претварање права коришћења у право својине, односно за успостављање правног јединства зграде и земљишта поднијела два лица, првостепени орган ће прво одлучити о захтјеву за претварање права коришћења у право својине по члану 325. ЗСП, јер је овај захтјев први поднијет, а друго ради се о доношењу декларативног рјешења будући да је ово право претворено у право својине, по сили закона, ступањем на снагу ЗСП (04.01.2009. године), а онда ће одлучити о захтјеву за успостављање правног јединства земљишта и зграде, с обзиром да се ово право може успоставити само на земљишту које је у друштвеној својини у смислу члана 330. тог закона, наравно водећи рачуна о испуњености услова за поступање по таквом захтјеву.

Не може се прихватити образложење тужене да се у овом случају ради о сукобу правних основа, јер се не ради ни о каквом сукобу правних основа, него се ради о правилном тумачењу и примјени законске норме коју треба примијенити на конкретан случај (животни догађај), наравно, водећи рачуна шта је био ratio доношења Закона о стварним правима.

Код таквог стања ствари, овај суд налази да је побијаном пресудом остварен разлог њене незаконитости из одредбе члана 35. став 2. ЗУС, па се отуда захтјев тужиоца, на основу одредаба члана 40. став 1. и 2. истог закона уважава и побијана пресуда преиначавача тако да се тужба уважава и оспорени акт поништава, јер су остварени основи из одредбе члана 10. тачка 2. и 4. тог закона за поништење истог.

Одлука о трошковима спора из става 2. изреке пресуде се заснива на одредби члана 49. и 49а. став 1. ЗУС и у вези са чланом 397. став 2. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС” број 58/03 - 61/13), који се у управном спору примјењује на основу одредбе члана 48. ЗУС, обзиром да је тужилац успио у овом спору, а поставио је опредјељен захтјев за надокнаду трошкова спора. Постављеним трошковником достављеним уз тужбу потражује се трошак састава тужбе од стране адвоката у износу од 750 КМ, док други трошкови нису потраживани. Сходно томе досуђени износ се односи на трошкове састава тужбе од стране адвоката 300 бодова према Тарифном броју 3. Тарифе о наградама и накнади трошкова за рад адвоката („Сл.гласник РС“ број 68/05 - у даљем тексту: Тарифа), трошкове на име паушалне награде од 25% према Тарифном броју 12. Тарифе - 75 бодова, што укупно износи 375 бодова. На основу члана 14. став 2. Тарифе вриједност бода износи 2,00 КМ, слиједом чега је суд тужиоцу на име трошкова заступања од стране адвоката (састав тужбе са паушалом) признао укупно 750,00 КМ, како то и стоји у ставу 2. изреке ове пресуде. Трошкове састава захтјева тужилац није ни тражио па суд о њима није ни одлучивао.

Будући да је тужилац ослобођен од обавезе плаћања трошкова судске таксе на тужбу и пресуду, онда се то ослобађање, сходно одредби члана 14. став 1. Закона о судским таксама („Сл. гласник РС“, број 73/08, 49/09, 67/13 и 63/14) односи и на ослобађање од обавезе плаћања таксе на захтјев.

Записничар
Душка Мутић

Предсједник вијећа
Весна Антонић

За тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић